

Kirjaston tarveselvitys

Vapsivlk 23.09.2021 § 41

(Lisätietoja: vs. sivistystoimenjohtaja puh. 040 705 7486)

Alkuvuodesta 2020 kirjaston tilannetta tarkasteltiin osana kirkonkylän koulukeskuksen kehittämishanketta. Tuolloin linjattiin, että kirjasto pysyy nykyisellä paikallaan ja että kirjastoa kehitetään erillisellä tarve-, hanke- ja suunnitteluratkaisulla.

Vapaan sivistystyön lautakunta päätti kirjaston tarveselvitystyöryhmän perustamisesta maaliskuussa 2021 (Vapsivlk 15.03.2021 § 16). Työryhmälle annettiin tehtäväksi laatia tarveselvitys syyskuuhun 2021 mennessä.

Tarveselvitystyöryhmän kokoonpano heijastelee kattavasti vapaa-aikatoimen eri osa-alueita. Edustettuina ovat olleet kirjastotoimen lisäksi myös kulttuuritoimi, nuorisotoimi sekä nuorisovaltuusto. Tarveselvitystyöryhmä kokoontui 23. maaliskuuta, 14. huhtikuuta, 19. huhtikuuta sekä 14. syyskuuta.

Vapaan sivistystyön lautakunnan päättämien linjausten mukaisesti tarveselvitystyöryhmä pyrki huomioimaan ainakin seuraavat näkökohdat:

- * Uuden keskuskoulun ja kirjaston yhteistyömahdollisuus
- * Kunnan infopiste (Virtu-piste)
- * Digitalisaatio
- * Omatoimikirjasto
- * Kyläläisten ja yhdistysten kokoontumistila
- * Piha-alue ja liikennejärjestelyt
- * Akustinen konserttitila/näyttelytila

Työryhmä totesi ensimmäisessä kokouksessaan (23.3.2021), että selvitystyössä tullaan keskittymään ennen kaikkea paikallisen asiakaskunnan tarpeisiin, kirjastolain asettamiin velvoitteisiin sekä esteettömyyden toteutumiseen.

Tarveselvitystyöryhmä katsoo, että Kittilän kirkonkylälle tulee toteuttaa kunnan väestöennusteen sekä paikallisen palvelutarpeen mukaisesti mitoitettu kirjasto- ja kulttuuritalo, joka toimisi kaikenikäisiä kuntalaisia palvelevana viihtyisänä tieto- ja kulttuurikeskuksena sekä yhteisölliseen tekemiseen ja kokemiseen perustuvana matalan kynnyksen monikäyttöisenä tilana.

Tarveselvityksen yhteydessä esiin nousseisiin näkökulmiin viitaten työryhmä esittää, että uudistuvan kirjasto- ja kulttuuritalon yhteyteen toteutetaan akustoitua konserttitilaa elävän musiikin esittämistä sekä erilaisten kulttuuri- ja juhlatilaisuuksien järjestämistä varten, erillinen hiljainen tila äänenontta työskentelyä, opiskelua ja lukemista varten sekä muunneltava monitoimitila esimerkiksi ryhmätyöskentelyä ja kokoustamista varten.

Lehtienlukualueen, lasten alueen, nuorten alueen sekä aikuisten alueen kehittämisessä on huomioitava asiakaspaikkojen riittävyyteen, yleiseen väljyyteen ja esteettömyyteen, aineiston määrään ja sijoitteluun sekä tilojen monikäyttöisyyteen liittyvät tarpeet ja näkökulmat.

Uudistuksen yhteydessä huomioidaan henkilöstön riittävät ja asianmukaiset toimisto- ja sosiaalityilat. Sisääntuloaulan, yleisöovessojen ja varastotilojen kaltaiset oheistilat suunnitellaan siten, että ne tukevat kirjasto- ja kulttuuritalossa tapahtuvia toimintoja.

Uudistuvan kirjasto- ja kulttuuritalon yhteyteen on tarpeen toteuttaa asianmukaisella laitteistolla varustettu yhteispalvelupiste/asiointipiste, joka tarjoaa apua erilaisissa viranomaispalveluissa. Kunnan infopiste, pieni kahvio sekä erilaisen välineistön lainaamis- ja palauttamistoiminta soveltuvat osaksi tätä kokonaisuutta.

Työryhmä esittää, että kirjasto- ja kulttuuritalon pihapiiriä kehitetään erillisellä pihasuunnitelmalla. Pihapiirin kehittämisessä korostuvat mm. liikenneturvallisuuden, lapsiystävällisyyden, pyöräilijäystävällisyyden sekä lähiliikunta-, levähdys- ja leikkimahdollisuuksien kaltaiset näkökohdat.

Kirjastopalveluiden saavutettavuutta ja joustavuutta parannetaan omatoimikirjaston avulla. Kittilän kunnalle on myönnetty 12 000 euron suuruinen valtionavustus omatoimikirjaston toteuttamista varten. Omatoimitekniikan avulla asiakkaat voivat käyttää kirjastoa varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella. Omatoimiaikana kirjastoon pääsee asioimaan itsenäisesti ja tiloja valvotaan kameroiden avulla. Kirjaston kokoelmat ja ainakin osa kirjaston tiloista olisivat asiakkaiden käytettävissä silloinkin, kun henkilökunta ei ole paikalla.

Tarveselvitystyöryhmä katsoo, että kirjastoautolla on keskeinen rooli kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun mahdollistajana myös tulevaisuudessa. Näin ollen kirjastoauton pysäköinti- ja lastaustilan tulee jatkossakin sijoittua uudistuvan kirjasto- ja kulttuuritalon yhteyteen. Käytännössä katsoen pysäköinti- ja lastaustila on puolilämmin autotallimainen tila varustettuna suoralla sisäänkäynnillä kirjastotiloihin.

Työryhmä esittää, että tässä tarveselvityksessä esiin nousseet näkemykset otetaan uudistuvan kirjasto- ja kulttuuritalohankkeen jatkoval-

mistelun lähtökohdaksi. Hankkeen seuraavassa vaiheessa peruskorjauksen kokonaiskustannukset tarkentuvat. Tällöin täsmentyy myöskin se, onko nykyisen kirjaston purkaminen ja uudisrakennuksen toteuttaminen mahdollisesti relevantti vaihtoehto nykyisen kirjaston peruskorjaukselle.

Tarveselvitys kokonaisuudessaan esityksen liitteenä. Kirjastorakennuksen kevennetty kuntoarvio ja kuntotutkimus esityksen oheismateriaalina.

Vs. sivistystoimenjohtaja:
Vapaan sivistystyön lautakunta

1) hyväksyy liitteenä olevan tarveselvityksen lähtökohdaksi hankkeen jatkovalmistelulle,

2) päättää, että asian valmistelua jatketaan yhteistyössä teknisen toimien kanssa. Jatkovalmistelun painopisteenä tulee olla erilaisiin etenemisvaihtoehtoihin liittyvien kokonaiskustannusten kartoittaminen.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin. Lisäksi lautakunta painotti, että tarveselvitystyön yhteydessä kuultiin kuntalaisia asiakaskyselyn kautta sekä selvitettiin myös nuorisovaltuuston näkemykset.
